

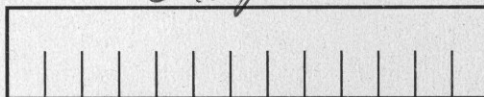
ÖYÜTÖ: DR. KÖLTÖ LÁSZLO
ÖYÜTÖ'S IDEJE: 2007.

TARTS.:

DR. KÖLTÖ LÁSZLO VEZETŐ SZAKMAI
PROGRAMJA 2007-2012

5 lap

LOGIC

FÖLDRAZSI MUTATÓ: KÖRÖSVÁR

SZAKMUTATÓ: XXIX,

Bevezetés, a Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága helyzete, céljai

A Somogy Megyei Múzeumok Igazgatóságának elmúlt évtizedekben kialakult struktúrája a közelmúlt kényszerítő gazdasági folyamatai következtében megváltozott. A Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága szervezetébe integrálódott a Somogy Megyei Művelődési Központ, amelynek következtében az alapvető múzeumi feladatok kibővültek, és ezáltal az alap múzeumi funkciótól kissé eltérő közművelődési feladatok ellátására is szükség lesz. A kialakult helyzetet elfogadva alapvető célom az Intézményben a konszolidált, nyugodt alkotói légkör megőrzése, és az ehhez szükséges feltételek megteremtése, a Múzeum működőképességének megőrzése.

Az intézmény-összevonás következtében legelső feladat az új szervezeti és működési szabályzat kidolgozása.

Feladataim a fenntartó Somogy Megyei Önkormányzattal közösen ellátandó általános, valamint önálló vezetési, menedzselési feladatokra, egyéni szakmai tevékenységre oszlanak.

Az elkövetkező évek célkitűzéseit alapvetően befolyásolják az anyagi feltételek. Jelenleg a szakmai munka és gyűjteménygyarapítás csaknem kizárólag külső forrásokra támaszkodik, melyek az Intézmény fenntartó által biztosított költségvetésének többszörösét teszik ki. A szakmai feladatok csak szigorú költségvetési keretek között, a szakterületek képviselőivel összeállított fontossági sorrendek meghatározásával hajthatók végre.

A 2007-2012 közötti vezetői ciklusban éri el a Múzeum alapításának 100. évfordulóját. A méltó ünneplés előkészítését a lehető leggyorsabban el kell kezdeni.

Intézményfinanszírozás, fenntartás:

Feltétlenül együttműködést, és a fenntartó támogatását igényli a működési költségek megfelelő szintű biztosítása, valamint a hálózatban elkezdett felújítások, karbantartások folytatása, befejezése.

A színvonalas munka összes feltétele természetesen csupán a költségvetés keretei között megteremthetetlen, ezért töreksem az ebben más tekintetben is érdekelttel való együttműködésre. Számos lehetőség rejlik a helyi önkormányzatokkal, utazási irodákkal, vendéglátókkal való együttműködés fokozásában, a kistérségek, régiók – Balaton Régió, Nemzeti Parkok lehetőségeinek kiaknázásában, szponzorok felkutatásában.

A külső források, pályázatok, valamint a költségvetésben is biztosított források által, és a múzeumi célú épületrekonstrukció első szakaszának megvalósulása során, magas színvonalú infrastruktúra jött létre az elmúlt tíz évben. (Internetes számítógép hálózat, fejlett biztonsági rendszer, a modern követelményeknek megfelelő restaurátor- és preparátor műhelyek.) Ennek megőrzése, karbantartása, színvonalának megtartása elengedhetetlen a gyűjtemény megőrzéséhez és a tudományos kutatómunka színvonalának további fokozásához, a közönséggel való kapcsolat tartásának fejlesztéséhez.

A gyűjtemények szakszerű elhelyezése, valamint a módosított alapító okiratban is megjelenő kibővült tevékenység elengedhetetlenné teszi a Központi Múzeumépület elkezdett rekonstrukciós munkáinak folytatását.

Általában minden típusú múzeumi feladat elvégzéséhez; megoldásához elengedhetetlennek tartom a múzeumi területhez bármilyen módon kapcsolódóan kiírt, és kiírandó pályázatok állandó figyelését, az azokban való részvételt. Úgy a fenntartás, mint a gyűjteménygyarapítás, vagy a tudományos kutatás, feldolgozás, közönségkapcsolatok (kiállítások, egyéb programok rendezése) területén. Minden munkatársamat erre ösztönzőm.

Gyűjtemények helyzete:

Múzeumunk több tudományterületen is a régió legnagyobb, és mind szakmai, mind anyagi értékét tekintve is a legjelentősebb gyűjteményeinek birtokában van.

A legfontosabb muzeológiai feladatok egyike a gyűjteményi anyag folyamatos feldolgozása, az új törvényi feltételeknek megfelelő elektronikus nyilvántartások kidolgozása. Ennek elengedhetetlen feltétele a törzsgyűjtemények raktározási helyzetének megoldása, a műtárgyak őrzésének szakmai és vagyónbiztonsági szempontból is megfelelő biztonságos raktárak kialakítása, a fenntartó Megyei Önkormányzat segítségével, külső források bevonásával. A külső forrásból finanszírozott ásatásokból (M7 autópálya, Kaposvárt elkerülő út, stb.) származó régészeti gyűjtemény őrzésére sikerült ezen források felhasználásával megfelelő raktárbázist kialakítani, azonban ezt az újonnan bekerülő, rendszerezett leletanyag már megtöltötte.

A restaurátor műhely teljesen leterhelt. A megelőző ásatásokból származó régészeti leletek kezelése a szakrestaurátorok által betanított segéderőkkel külső forrásból megoldható, közösen lehetőséget kell találni azonban a teljes törzsgyűjtemény konzerválására, restaurálására is.

Mint intézményvezető, a megye kulturális és természeti örökségének teljes keresztmetszetét egyedül reprezentáló gyűjtemény megóvását alapvető feladatommak tekintem, és magam is mindent el fogok követni, hogy a lehetőségekhez képest ennek a problémának a megoldásához külső forrásokat is igénybe vehessünk.

Tudományos, kutatómunka, arculat:

Munkatársaink az elmúlt években nagy számú pályázatot nyújtottak be, melyek több mint 70% a volt sikeres, ami nagyon jó aránynak mondható, és tükrözi az Intézményben folyó tudományos kutatómunka színvonalát, valamint annak országos szintű megbecsülését is.

Ehhez kapcsolódóan igen fontosnak tartom, hogy a fenntartó önkormányzat a lehetőségeihez képest a jövőben is biztosítsa a támogatások elnyeréséhez szükséges önrészt, mert csak így van remény arra, hogy megfelelő színvonalú szakmai kutatómunka folyjék. Ez elengedhetetlen feltétel nem csak az Intézmény megítéléséhez, de a Múzeum hatékony közművelődési tevékenységéhez is, hiszen a közönségnek kiállításokban és közleményekben csak a jól megalapozott, tudományos eredményeken alapuló ismeretanyagot tudjuk közérthetően átadni.

Egy tudományos intézményben folyó kutatómunka színvonalát jelentős mértékben az általa kibocsátott tudományos közlemények alapján ítélik meg. Ezért az eddigi gyakorlatnak megfelelően folytatni kívánom az állandó kiadványok megjelentetését, és a lehetőségek függvényében az időszaki publikációk kiadását.

Sajnos egyre nehezebb a kiadványokhoz, főként a rendszeresen megjelentetendő periodikák kiadásához központi külső forrást szerezni. Ezért a fenntartó hatékony támogatása,

a költségvetésben szerepeltetett tétel, tenné lehetővé a Somogyi Múzeumok Közleményeinek rendszeres, problémamentes kiadását. Ez a kiadvány szakmai színvonala alapján már eddig is bebizonyította, hogy a tudományos közéletben számot tartanak rá, igen jó cserealapot képez szakkönyvtárunk gyarapításához, ami által jelentős költségmegtakarítás is elérhető. Kiadványainkat elektronikus formában is elérhetővé tesszük.

A társadalom egészében megnöttek a közművelődési intézményekkel, így a múzeumokkal szembeni elvárások is. Még fontosabb feladat jut ezeknek az intézményeknek az uniós csatlakozás óta hazánk történetének, kultúrájának megismertetésében, a kulturális turizmus fejlesztésében, ezzel a régiók bevételeinek növelésében.

Elképzeléseim szerint a megyei múzeumi hálózatban folytatni, és fejleszteni kell a már megkezdett különböző programokat, lehetőleg kibővíve rendezvényekkel, kiállításokkal, amelyek vonzerejükénél fogva nagyobb látogatószámot eredményeznek, s ezzel növelhetik saját bevételüket is. Ezt elképzelhetőnek tartom például magas színvonalú idegen kiállítások fogadásával, valamint a megye több pontján bemutatható, saját időszakos vándorkiállítások megrendezésével. Ez utóbbiak finanszírozásába bevonhatók a fogadó települési önkormányzatok is.

Ki kell használni az Európai Unió által a turisztika fejlesztéséhez biztosított alapokat, melyeket jól szervezett megyei, illetve régiós turisztikai programokhoz való csatlakozással tudunk megszerezni (pl. csatlakozás az „Európai vas-útja” programhoz, a Balaton-régió turisztikai programjainak „meghúzása” a megye belső területei felé a műemlékek, régészeti, néprajzi emlékek bekapcsolásával).

Feltétlenül erősíteni kell a társintézményekkel, a civil társadalommal, a környező régiókkal való kapcsolatokat, ki kell alakítani a látogatóbarát múzeumi struktúrát. Ez utóbbi jelentősen növelheti a látogatottságot, és ezzel az intézmény saját bevételét is.

Személyi feltételek:

A Múzeum jelenlegi munkatársai többségükben magasan kvalifikált, hosszabb ideje a muzeológiai munkában tevékenykedő, önálló kutatói feladatok megoldására alkalmas szakemberek, a szakalkalmazotti összetétel ebből a szempontból jónak mondható.

Sajnos a bevezetőben említett gazdasági kényszerhelyzet következtében a szaklétszám több szakterületen a kritikus érték alá csökkent, miáltal pl. a törvényileg előírtan teljesítendő régészeti szakfeladatok ellátása veszélybe kerülhet. Törekedni kell tehát arra, hogy a feltételek javulásával lehetőleg minél rövidebb idő alatt visszaállítsuk a különböző szakterületek lehetőleg optimális lefedettségét. A Múzeum előzőekben vázolt növekvő közművelődési feladatainak ellátása az átszervezés során az Intézményhez került profi munkatársakkal megoldható, nagy segítséget jelenthetnek a szponzorok felkutatásában, a közönségkapcsolatok, programok megszervezésében, az egyéb kulturális-, oktatási intézményekkel való kapcsolattartásban, valamint a tudományos kutatók közművelődési tevékenységének összefogása, „értékesítése” területén.

Más munkakörbe történő átkerülésem szükségessé teszi tudományág vezetői munkaköröm átadását, melyet a szakterületen folyó, és várhatóan hosszabb ideig tartó fokozott leterhelés miatt fiatal, de szakmailag tapasztalt, agilis, új munkatárs bevonásával látok megoldhatónak.

Intézményvezetőként fontosnak tartom munkatársaimnak a törvény által kötelezően előírt továbbképzésén kívüli szakmai fejlődésének támogatását is, szakmai tanfolyamokon, konferenciákon való részvételét, tudományos fokozatok megszerzését.

A tudományágak főbb céljai, feladatai:

A múzeumi törvény és végrehajtási utasításai egyértelműbbé teszik a követelményrendszert, ugyanakkor fokozott követelményeket támasztanak a munkatársakkal, és az Intézménnyel szemben.

Az általános feladatok között jeleztem a teljes gyűjtemény feldolgozásának, nyilvántartásának minden szakágra kiterjedő fokozott mértékű fejlesztését, az időszzerűvé váló gyűjteményrevizók végrehajtását, ezért erre tudományáganként nem térek ki.

Szintén minden tudományszaknak részt kell vennie a Múzeum fennállásának 100. évfordulójáról megemlékező ünnep (vagy ünnepségsorozat) előkészítésében, melynek lehetőség szerint egy átfogó kiállítással (vagy kiállítás-sorozattal), illetve emlékkönyv megjelentetésével szeretnénk tisztelni.

Régészet:

A közelmúltban a szakmát, s ezen keresztül a megyei múzeumi hálózatokat hátrányosan érintő módon változott a törvényi, rendeleti háttér. A nagyobb összegű külső forrásokat biztosító nagyberuházásokhoz kötődő megelőző feltárások kikerültek a megyei múzeumok hatásköréből. Megmaradtak viszont a törvényben előírt, apróbb, de számszerűleg nagyobb kötelezettségek, melyek ellátása a lecsökkentett létszámmal (mint arra fentebb utaltam), komoly nehézségekbe fog ütközni.

A tervezett időszak alatt a hangsúly a feltárt leletanyag konzerválására, restaurálására, tudományos feldolgozására tevődik át.

A gyűjtemény feldolgozása során önálló kötetek kiadása is indokoltá válhat.

Továbbra is bekapcsolódunk az országos topográfiai munkákba, külső forrás biztosítása esetén tervezzük egy, az M7 autópálya feltárásának eredményeit bemutató kiállítás rendezését.

Természettudomány:

A gyűjteménygyarapítást- és fejlesztést a természetvédelmi kutatóprogramokkal hangoljuk össze, a Dél-Dunántúlra koncentrálva. Folytatjuk a gyűjteményi anyag preparálását, a tárolóeszköz-állomány bővítését, a tudományos adatbázisok bővítését, a Natura Somogyiensis sorozat kiadását. Továbbra is szükségesnek tartjuk a vidéki múzeumok támogatását, főként a Balaton és a Dráva élővilágát bemutató kiállítások tervezésében és kivitelezésében.

A tudományterület igen széleskörű külső kapcsolatokkal rendelkezik melyek rendszerét kívánatos megőrizni.

Szeretnénk részt venni az Európa Kulturális Fővárosa cím alatt megrendezett környezetvédelmi év rendezvénysorozatán egy vándorkiállítás elkészítésével.

Művészettörténet:

A gyűjtemény gyarapítását továbbra is a Rippl-Rónai Ödön alapítvány és más külső források segítségével tudjuk megoldani.

Folytatódik Somogy klasszikusainak, és a kortárs képzőművészetnek a kutatása, pályázati forrásokból a festmények tervszerű restaurálása.

Továbbra is együttműködünk a Nemzetközi Üvegszimpózium Alapítvánnyal. A kialakult gyakorlatnak megfelelően szervezzük a kiállításokat. Pályázati alapokból finanszírozhatóan visszatérő országos programok között a régió kortárs művészetének bemutatására megújítanánk a Déldunántúli Tárlatot, megrendeznénk a pasztell triennálét, és az országos üvegszimpóziumokat.

Szeretnénk folytatni Somogy megye művészeti topográfiájának összeállítását, a megyei művésztelepi programok dokumentálását, feldolgozását.

Néprajz:

Folytatni kell a gyűjtemények kiegészítését, a helyszínen megőrzött, és skanzenben bemutatott építészeti emlékek karbantartását.

Folytatjuk az időszakos kiállítások rendezését, valamint a különböző kézműves és egyéb hagyományörző foglalkozások szervezését.

Részt veszünk a Balaton régió idegenforgalmi programjaiban a szántódi kiállítás megújult koncepció szerinti felújításával.

Nagy hangsúlyt kell helyezni a Szennai Szabadtéri Néprajzi Gyűjteménynek az idegenforgalomba történő még hatékonyabb bekapcsolására, a kialakult rendezvénysorozatok folytatására, fejlesztésére.

Újkortörténet:

Pályázati forrásokból folytatjuk a gyűjtemény feldolgozását, revízióját, aktuális, évfordulókhoz kötődő és új szerzeményeinket bemutató időszakos kiállításokat rendezünk.

A szakág feladata a jubileumi kiállítás, illetve ünnepség koordinálása.

Folytatjuk a megye, illetve Kaposvár újkori történetének feldolgozását. Ennek részeredményeként tervezzük egy reprezentatív, „Várostarténet képekben” című album kiadását

Egyéni szakmai feladataim közül a terepmunka jelentőségének csökkenésével kell számolnom. Folytatnom kell azonban a Somogy-sámson-Marótpusztán a középkori település elkezdett feltárását. Kutatási témáim közül folytatom a régészeti leletek anyagvizsgálatát, valamint a hangsúlyt eddigi feltárásaim feldolgozására, közzétételére helyezem.

Több tudományos fórumnak vagyok tagja, az ezekben végzett munkámat is folytatni szeretném.

Bízom benne, hogy előterjesztett szakmai programomhoz megkapom a megyei önkormányzat segítségét, s kinevezésem esetén munkatársaim támogatását is.

Kaposvár, 2007. április 26.

dr. Költő László
tudományág vezető régész, főtanácsos